

**Музикални прояви в религиозната практика на турци сунити
от Южна България**
Бехрин Шопова

Литература

Бибина, Йорданка 2000: *История на турската литература от зараждането ѝ до Танзимата*. Т. 1. София: АИ „Проф. Марин Дринов“ [Bibina, Yordanka 2000: *Istoriya na turskata literatura ot zarazhdaneto i do Tanzimata*. Т. 1. Sofia: Akademichno izdatelstvo „Prof. Marin Drinov“].

Бисерова, София 1991: Етнографски материали за село Бисерци. – В: *Българските алиани. Сборник етнографски материали*. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 34–104 [Biserova, Sofia. 1991: *Etnografski materiali ot selo Bisertsii*. – In: *Bulgarskite aliani. Sbornik etnografski materiali*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“, 34–104].

Благоев, Горан 2004: *Курбанът в традицията на българите мюсюлмани*. София: АИ „Проф. Марин Дринов“ [Blagoev, Goran 2004: *Kurbanat v traditsiyata na bulgarite myusyulmani*. Sofia: Akademichno izdatelstvo „Prof. Marin Drinov“].

Влаева, Иванка 2003: Понятието макал в музиката. – В: *Арабистика и ислямознание*. Т. 2. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 309–317 [Vlaeva, Ivanka 2003: *Ponyatiето makam v muzikata*. – In: *Arabistika i islyamoznanie*. Т. 2. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“, 309–317].

Карахасан-Чънар, Ибрахим 2006: *Светът на Исляма. Пълна хроника на мюсюлманската цивилизация*. Т. 1. *Раждането на исляма и арабската експанзия*. София: ЛИК [Karahasan-Chanar, Ibrahim 2006: *Svetat na Islyama. Palna hronika na myusyulmanskata tsivilizatsiya*. Т. 1. *Razhdaneto na islyama i arabskata ekspanziya*. Sofia: LIK].

Кюркчиева, Ива 2004: *Светът на българите мюсюлмани от Тетевенско – преход към модерност*. София: IMIR [Kyurkchieva, Iva 2004: *Svetat na bulgarite myusyulmani ot Tetevensko – prehod kam modernost*. Sofia: IMIR].

Теофанов, Цветан 1997: *Превод на Свещения Коран*. София: Главно мюфтийство на мюсюлманите в Република България [Teofanov, Tsvetan 1997: *Prevod na Sveshteniya Koran*. Sofia: Glavno myuftiystvo na myusyulmanite v Republika Bulgaria].

Филипова, Ива 2000: Между света на живите и мъртвите – обредните комплекси мевлид и мевлид на живо у българите мюсюлмани в Тетевенско. – *Българска етнология*, № 1, 77–94 [Filipova, Iva 2000: *Mezhdu sveta na zhivite i martvite – obrednite kompleksii mevlid i mevlid na zhivo u bulgarite myusyulmani v Tetevensko*. – *Bulgarska etnologiya*, No. 1, 77–94].

Хасан, Вежди 2019: Образи от свещените книги в диванската поезия. – В: *Годишник на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“*. Т. 30 А. Шумен: УИ „Епископ Константин Преславски“, 45–55 [Hasan, Vezhdi 2019: Obrazi ot sveshtenite knigi v divanskata poeziya. – In: *Godishnik na Shumenskiya universitet „Episkop Konstantin Preslavski“*. Т. 30 А. Shumen: Universitetsko izdatelstvo „Episkop Konstantin Preslavski“, 45–55].

Христов, Христо 1991: Етнографски материали за село Мъдреве. – В: *Българските алиани. Сборник етнографски материали*. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 141–142 [Hristov, Hristo 1991: Etnografski materiali za selo Madrevo. – In: *Bulgarskite aliani. Sbornik etnografski materiali*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“].

Шопова, Бехрин 2018а: Между канона и традицията – локални версии на Мевлида сред турци сунити в Североизточна България. – *Български фолклор*, № 1, 57–77 [Shopova, Behrin 2018a: Mezhdur kanona i traditsiyata – lokalni versii na Mevlida sred turtsi suniti v Severoiztochna Balgariya. – *Bulgarski folklor*, No. 1, 57–77].

Шопова, Бехрин 2018б: *Локална музикалнофолклорна култура в селища с турско население от Североизточна България*. Дисертация [Shopova, Behrin 2018b: *Lokalna muzikalnofolklorna kultura v selishta s tursko naselenie v Severoiztochna Bulgaria*. Disertatsiya].

Ahmed, Vedat S. 2007: Bulgaristan Müslümanları Arasında Mevlid Geleneği. – In: *Süleyman Çelebi ve Mevlid. Yazılışı, Yayılışı ve Etkileri*. Bursa: Osmangazi Belediyesi Yayınları, 370–380.

Ateş, Erdoğan 2007: Geçmişten Günümüze Mevli İcraları ve Önemli Mevlithanlar. – <https://www.eskieserler.com/Eski/Eserler/Makale/1849/Gecmisten-Gunumuze-Mevlit-icralari-ve-Onemli-Mevlithanlar.asp> (06.04.2021).

Atlansoy, Kadir 1999: Süleyman Çelebi ve Mevlid Üzerine Bazı Bilgiler. – In: *Osmanlı Tarihi*. Cilt 9. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 598–604.

Çakar, Şeref 2004: *Türk Müziği Teorisi ve Makamlar*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Çelikkol, Erdiñç 2000: *Türk Musikisi Bilgileri*. Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Konservatuarı.

Demirtaş, Yavuz 2009: Türk Din Musikisi Formları. – *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 14, 1, 213–227.

Günşen, Ahmet 2004: *İpsalalı Ebu'l Hayr Mevlid (İnceleme-Metin-Dizin)*. Ankara: GÜHAM (Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi) Yayınları, Araştırma Dizisi: 2, XV.

Günşen, Ahmet 2014: Saltukname Yazarı ‘Ebu'l-Hayr-I Rûmî’ ve Mevlid Yazarı İpsalalı ‘Ebu'l-Hayr’ Aynı Kişi midir? – In: *Balkanlara Gidişinin 750. Yılında Uluslararası Sarı Saltuk gazi Sempozyumu Bildiriler*. Edirne: Trakya Üniversitesi Yayınları: 156, Balkan Araştırma Enstitüsü Yayını: 4, 27–40.

Ebu'l-Hayr 2016: *İpsala'lı Mustafa Efendi'nin Mevlid-i Şerifi Büyük Mevlid*. Kırcaali: Kırcaali Müftülüğü.

Harmancı, Ayşe Başak İlhan 2013: Türk Din Musikisi'nde Sala (Salat) Formu Ve Sala Besteleri. – In: *Rast Müzikoloji Dergisi*. Cilt 1. Sayı 1. Tokat: Gaziosmanpaşa Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, 154–195.

Kara, Mustafa, Mehmet Çolakoğlu 2020: Kur'ân-ı Kerîm'den Aşr-ı Şerîf Seçimi ve Tilâvet Esnasında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar. – *Yakın Doğu Üniversitesi İslam Tetkikleri Merkezi Dergisi*, Yıl 6, Cilt 6, Sayı 1, 101–148.

Kılıçlıoğlu, Safa, Hakkı Devrim, Nezihe Araz 1992: Musiki. – In: *Meydan Larusse Büyük Lugat ve Ansiklopedisi*. Cilt 14. İstanbul: Sabah.

Köksal, Fatih 2011: *Mevlid-Name*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.

Öngören, Reşat 2013: ZİKİR (الذكر). – In: *TDV İslam Ansiklopedisi*. Cilt 44. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 409–412.

Sezikli, Ubeydullah 2016: Balkanlar'da Osmanlı Mirası: Dini Musiki. – In: *Balkanlar'da İslam Miadi Dolmayan Umut / Islam in the Balkans Unexpired Hope. İnceleme Araştırma Dizisi*. Yayın 19, Cilt 3. *Gönül Fethinden Zihniyet Temsiline / From the Conquest of Hearts to the Representation of Mentality*. Ankara: Karınca Kitabevi, 481–501.

Şengül, Enver 2014: *Müzikle Tedavinin Tarihi ve Edirne Sultan II. Bayazid Darüşşifası*. Edirne: Edirne Valiliği Kültür Yayınları.

Turabi, Ahmed Hakkı 2009: *Mevlid ve Musiki*. – <http://www.sonpeygamber.info/mevlid-musiki> (26.02.2021).

Uzun, Mustafa 1999: Osmanlı'nın Gür Nefesi: Türk Dini-Tasavvufi Edebiyatında İlahi. – In: *Osmanlı Tarihi*. Cilt 9. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 591–597.

Бехрин Шопова
Българска академия на науките
Институт за етнология и фолклористика
с Етнографски музей
ул. „Московска“, 6А
1000 София, БЪЛГАРИЯ
behrin.shopova@iefem.bas.bg